

POSTING.STAT

Intra-Europese arbeidsmobiliteit via detachering in kaart gebracht

Frederic De Wispelaere
HIVA - KU Leuven

Vlaams arbeidsmarktcongres
Brussel
4 December 2023

This project has received funding from the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion, within the EU Programme for Employment and Social Innovation (EaSI) under the Grant Agreement No VS/2020/0499

POSTING.STAT

- **‘Internationale arbeidsmobiliteit’**: *“alle verplaatsingen van natuurlijke personen van het ene land naar het andere met het oog op tewerkstelling of dienstverrichting”* (UNECE, 2018).
- **‘Intra-EU detachering’**: arbeidsmobiliteit waarbij een werkgever tijdelijk werknemers naar een ander lidstaat stuurt om er een bepaalde tijd te werken.
- Een **‘werkgeversgedreven’ vorm van arbeidsmobiliteit**. Het is de werkgever die werknemers ter beschikking stelt met het oog op het verrichten van diensten in een andere lidstaat.
- Het vrij verkeer van werknemers en diensten: een **Europese arbeidsmarkt** i.p.v. een Vlaamse/Belgische arbeidsmarkt?

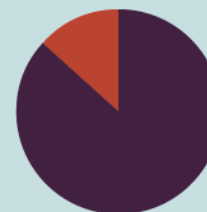
- **Nood aan meer statistische gegevens over intra-EU-detachering**
  - Wil men intra-Europese detachering beter begrijpen, alsook aan ‘*evidence-based*’ beleid doen, dan betreft de verzameling van meer gedetailleerde data zeker een relevante oefening;
  - Bovendien lijkt de focus in het politieke en academische debat (zeker in West-Europa) steevast te liggen op risico’s van ‘sociale dumping’ wanneer men het heeft over detachering (dit terwijl het gebruik ervan, ook in België, sterk is toegenomen). In dat opzicht kan bijkomende empirisch evidentie bestaande percepties weerleggen, nuanceren of bevestigen.
- Het onderzoeksproject bracht een consortium van universiteiten en onderzoekscentra uit 10 verschillende lidstaten samen om de **statistische evidentie over de omvang, de kenmerken en de impact van intra-EU detachering te vergroten**, dit door het verzamelen en analyseren van **nationale administratieve data**.
- De **geografische reikwijdte** van het onderzoeksproject omvatte de zes belangrijkste ‘zendende’ lidstaten (waaronder Duitsland, Polen, en Slovenië) en de zes belangrijkste ‘ontvangende’ lidstaten (waaronder België en buurlanden) van gedetacheerde werknemers.

Detachering van buitenlandse werknemers en zelfstandigen naar België in 2022

260 638

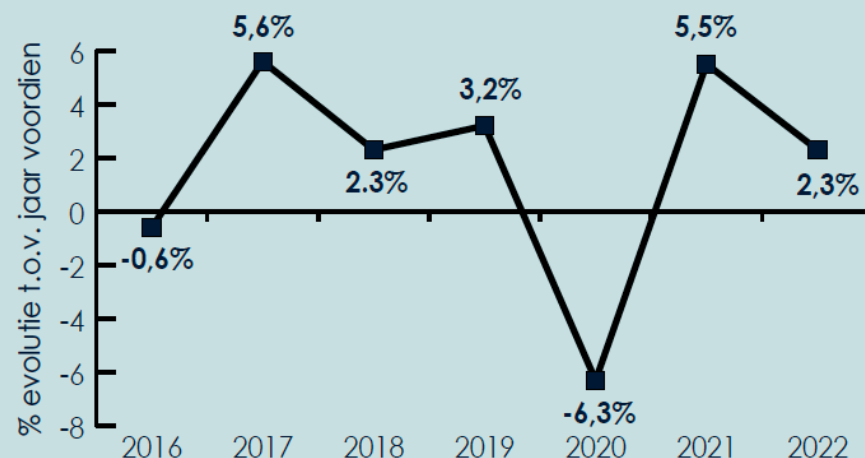
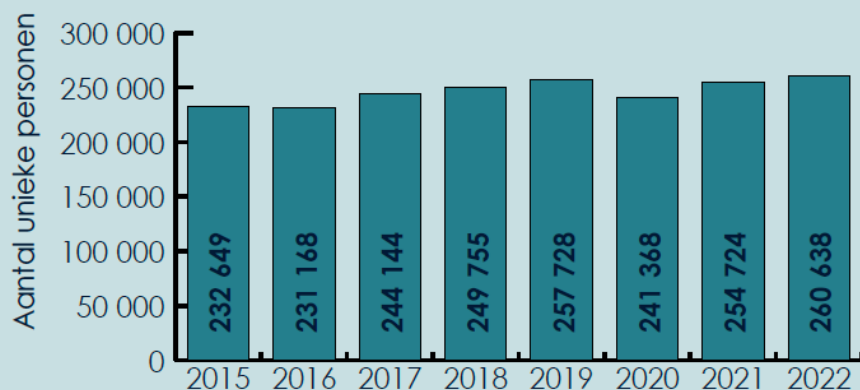
unieke personen werden gemeld in Limosa

86,7% werknemers

13,3% zelfstandigen

Evolutie

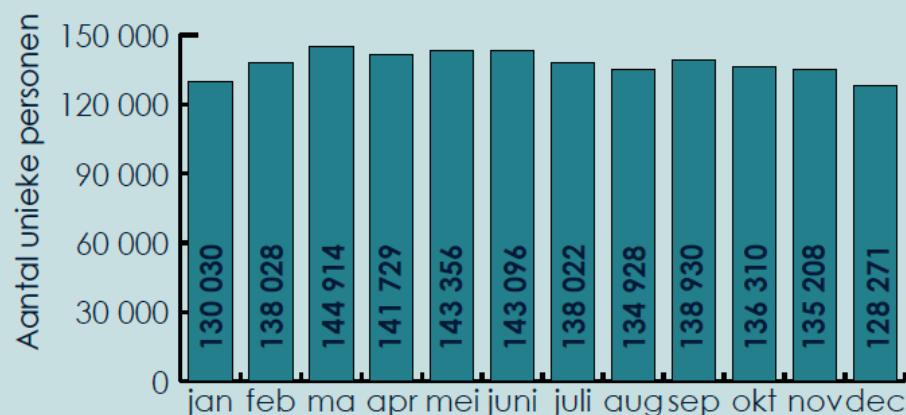

Bron: Berekeningen op basis van data uit LIMOSA (RSZ)

Ongeveer 7 op de 10 gedetacheerde personen naar België actief in Vlaanderen.

België is één van de belangrijkste ontvangende lidstaten van gedetacheerde werknemers en zelfstandigen maar ook uitgaande detachering is van belang (evenwel ander profiel).

Unieke personen gemeld in Limosa per maand

Naar sector

	Aantal personen	Aandeel in totaal
1. Bouw	85 980	31,7%
2. Transport en distributie	49 060	18,1%
3. Metaalwerken en pipefitting	23 892	8,8%
4. Elektrische installatiewerken	11 251	4,1%
5. Petrochemie	9 541	3,5%
6. Vleesverwerking	3 344	1,2%
7. ICT, telefonie	3 273	1,2%
8. Schoonmaak	2 681	1,0%
9. Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	2 301	0,8%
10. Hout- en meubelnijverheid	2 003	0,7%
11. Andere	78 145	28,8%

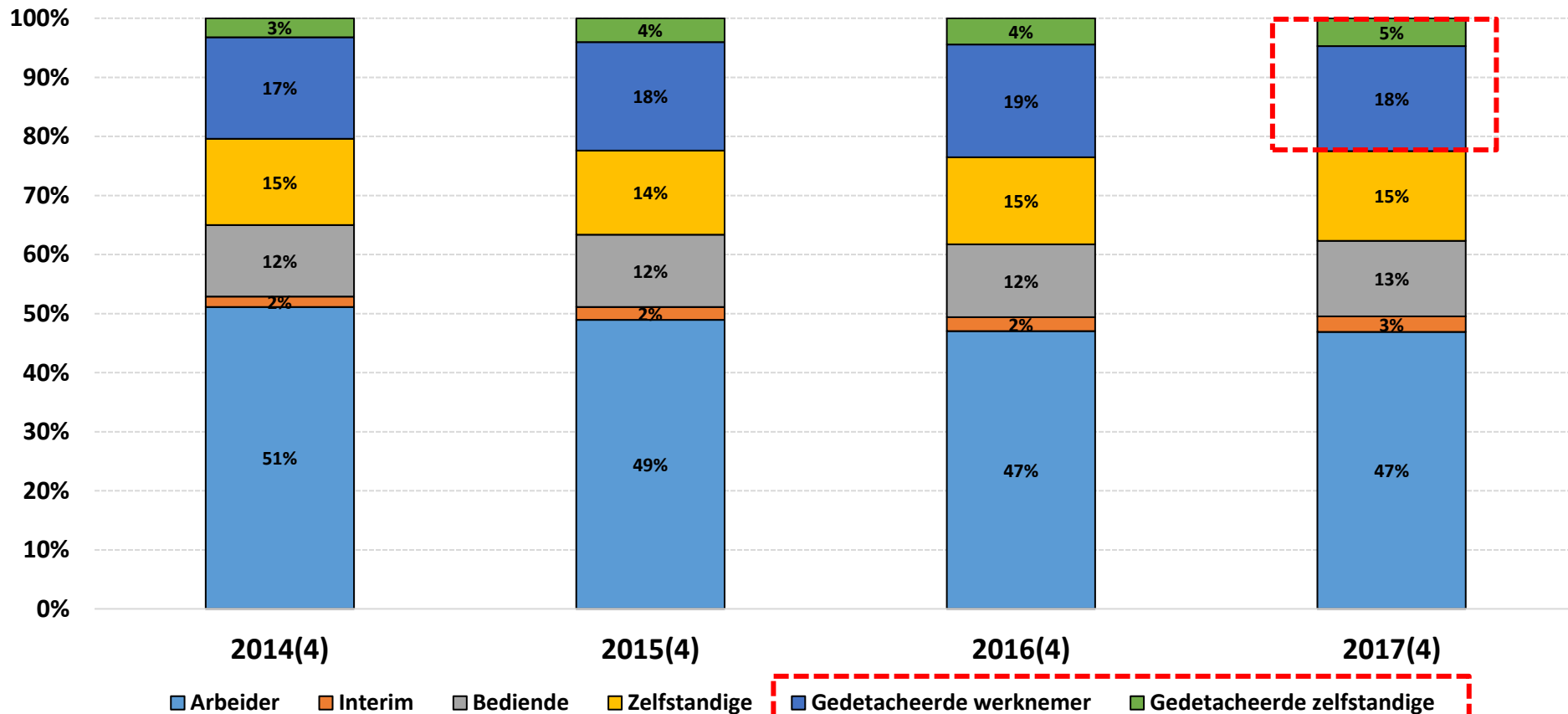
Bron: Berekeningen op basis van data uit LIMOSA (RSZ)

Inkomende gedetacheerde werknemers omvatten ongeveer 2,8% van de totale groep werknemers die in België werkzaam is.

Voorname in de bouw- en transportsector maar niet te verengen tot deze sectoren.

Plaats van tewerkstelling in bouw (cijfers Constructiv): 58% Vlaanderen, 27% Wallonië en 15% Brussel. Naar provincie: bv. 29% in Antwerpen.

Aandeel in totaal tewerkgestelde personen in de Belgische bouwsector

Bron: Constructiv op basis van data uit LIMOSA

Een tewerkstellings- en importlek in de bouwsector als gevolg intra-EU detachering

Gedetacheerde werknemers vertegenwoordigen ongeveer een vijfde van de totale tewerkstelling in de Belgische bouwsector. **Outlier in de EU.** Wordt dit in de toekomst nog groter?

Naar vestigingsplaats werkgever/zelfstandige

Vestiging werkgever	Aantal personen	Aandeel in totaal	Vestiging zelfstandige	Aantal personen	Aandeel in totaal
1. Nederland	44 781	19,3%	1. Polen	17 841	54,3%
2. Polen	38 469	16,6%	2. Nederland	6 172	18,8%
3. Litouwen	26 696	11,5%	3. Slowakije	3 372	10,3%
4. Portugal	20 564	8,9%	4. Tsjechië	1 085	3,3%
5. Duitsland	18 540	8,0%	5. Frankrijk	882	2,7%
6. Frankrijk	17 253	7,5%	6. Groot-Brittannië	861	2,6%
7. Roemenië	13 444	5,8%	7. Spanje	723	2,2%
8. Luxemburg	7 349	3,2%	8. Portugal	701	2,1%
9. Slovenië	5 811	2,5%	9. België	645	2,0%
10. Italië	5 241	2,3%	10. Roemenië	602	1,8%
11. Andere	33 423	14,4%			

Bron: Berekeningen op basis van data uit LIMOSA (RSZ)

Personen die naar België gedetacheerd worden komen voornamelijk uit Nederland en Polen. Grote groep afkomstig uit onze buurlanden.

Enkele opmerkelijke verschillen tussen werknemers- en zelfstandigenstatuut.

Het toegenomen belang van Litouwen als zendende lidstaat, dit binnen een zeer korte periode, is opvallend. In 2019 stond Litouwen nog niet in de top 10 van belangrijkste zendende landen.

Naar nationaliteit gedetacheerde werknemer/zelfstandige

Nationaliteit werknemer	Aantal personen	Aandeel in totaal	Nationaliteit zelfstandige	Aantal personen	Aandeel in totaal
1. Nederland	36 682	16,0%	1. Polen	17 188	49,1%
2. Polen	23 074	10,1%	2. Nederland	4 973	14,2%
3. Oekraïne	21 952	9,6%	3. Slowakije	2 837	8,1%
4. Roemenië	19 811	8,7%	4. Oekraïne	1 284	3,7%
5. Frankrijk	17 367	7,6%	5. Roemenië	1 112	3,2%
6. Duitsland	13 732	6,0%	6. Tsjechië	895	2,6%
7. Portugal	12 965	5,7%	7. Frankrijk	859	2,5%
8. Wit-Rusland	11 983	5,2%	8. Groot-Brittannië	525	1,5%
9. Brazilië	6 291	2,7%	9. Spanje	508	1,5%
10. Bulgarije	5 704	2,5%	10. Bulgarije	488	1,4%
11. Andere	59 290	25,9%	11. Andere	4 321	12,3%

Bron: Berekeningen op basis van data uit LIMOSA (RSZ)

Ongeveer één op de vier gedetacheerde personen naar België betreft een derdelander.

Het relatieve belang van het aantal Oekraïners en Wit-Russen in het totale aantal gedetacheerde werknemers is binnen een zeer korte periode sterk toegenomen. Beide nationaliteiten kwamen vóór 2018 nauwelijks voor in de LIMOSA-statistieken.

Veruit de belangrijkste route is die van Oekraïners die vanuit Polen naar België worden gedetacheerd. Deze personen zijn vooral actief in de bouw en het wegvervoer.

- Groot belang van intra-EU detachering in VL / BE: verdere stappen zetten in het **verzamelen van cijfers** over intra-EU detachering naar België en Vlaanderen;
- **Analyseren en publiceren** van deze cijfers;
- Geen zicht op de **werkelijke tewerkstelling** in een land of regio (criterium beperkt tot ‘ingezeten werkgever’): ook rekening houden met de omvang van inkomende en uitgaande detachering bij de publicatie van tewerkstellingsstatistieken;
- Een **gedetailleerde kosten-batenanalyse** voor België / Vlaanderen van intra-Europese arbeidsmobiliteit, met een opdeling naar type arbeidsmobiliteit, naar sector en naar betrokken economische actor.

